

Hvað er mat á umhverfisáhrifum í huga framkvæmdaaðilans?

Gunnar Guðni Tómasson
framkvæmdastjóri framkvæmdasviðs

Hvað er mat á umhverfisáhrifum í huga framkvæmdaaðilans?

- **Jákvætt tæki til að bæta framkvæmdir!**
- Leið til þess að upplýsa um umhverfisáhrif framkvæmda og tryggja að þau séu innan ásættanlegra marka
- Hjálpartæki til að tryggja að farið sé í nauðsynlegar mótvægisaðgerðir og hönnun/útfærslu breytt til að lágmarka umhverfisáhrif
- Skilgreindur vettvangur fyrir samskipti og samráð við almenning og aðra hagsmunaaðila
 - Skýr hagar framkvæmdaaðila að sem víðtækust sátt sé um framkvæmdir
 - Gagnlegt að hafa skilgreint ferli til að halda utan um samráð

Hafa markmið laga um MáU náðst?

- Að tryggja að áður en leyfi er veitt fyrir framkvæmd, sem kann vegna staðsetningar, starfsemi sem henni fylgir, eðlis eða umfangs að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif, hafi farið fram mat á umhverfisáhrifum viðkomandi framkvæmdar
- Að draga eins og kostur er úr neikvæðum umhverfisáhrifum framkvæmdar

■ JÁ

■ JÁ

Hafa markmið laga um MáU náðst?

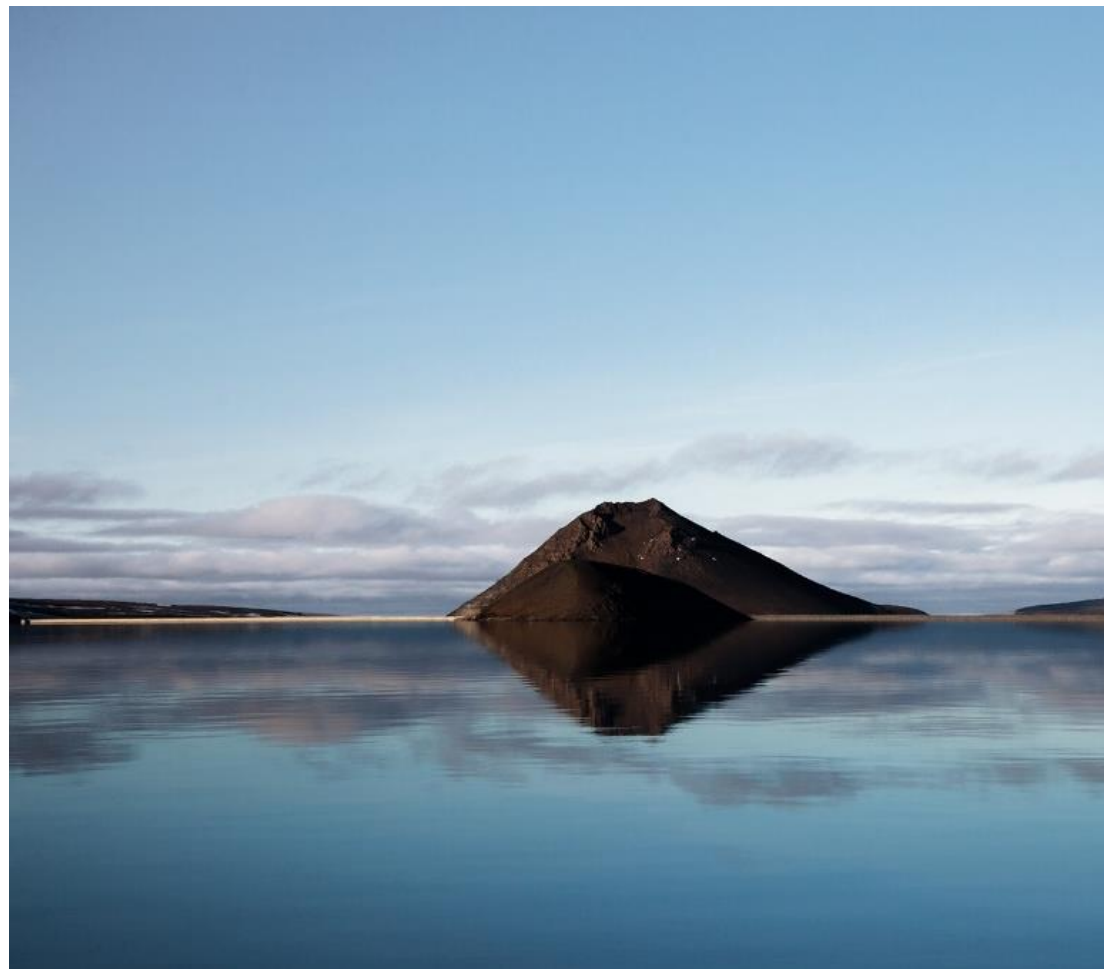
- Að stuðla að samvinnu þeirra aðila sem hafa hagsmuna að gæta eða láta sig málið varða vegna framkvæmda sem falla undir ákvæði laga þessara
- Að kynna fyrir almenningi umhverfisáhrif framkvæmda sem falla undir ákvæði laga þessara og mótvægisaðgerðir vegna þeirra og gefa almenningi kost á að koma að athugasemdum og upplýsingum áður en álit Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum framkvæmdar liggur fyrir.

■ JÁ/NEI

■ JÁ/NEI

Hvað er umhverfi

- Samheiti fyrir menn, dýr, plöntur og annað í lífríkinu, jarðveg, jarðmyndanir, vatn, loft, veðurfar og landslag, samfélag, heilbrigði, menningu og menningarminjar, atvinnu og efnisleg verðmæti
 - › Mikil tilhneiging til að tengja umhverfisáhrif eingöngu við áhrif á náttúru
 - › Áhrif á samfélag, heilbrigði, atvinnu og efnisleg verðmæti fá oft minna vægi
 - › Mikil aðkoma verkfræði, náttúru- og raunvísinda
 - › Minni aðkoma félagsvísinda

Ferli mats á umhverfisáhrifum

- Í grundvallaratriðum ætti ferlið að ganga út á að svara eftirfarandi:
 1. Er ásættanlegt að fara í framkvæmdina?
 2. Ef svo er, hvernig útfærum við framkvæmdina sem best m.t.t. umhverfisins?
- Til mikilla bóta væri að geta aðgreint þetta betur en í núverandi ferli
 - Skoða stóru málin og svara grundvallarspurningum
 - Fara síðan betur ofan í öll umhverfisáhrif og útfæra framkvæmd sem best

Sveigjanleiki í ferlinu

- Í framkvæmdaverkefnum verða alltaf einhverjar breytingar
 - › Breyttar forsendur
 - › Nýjar upplýsingar
- Þurfum meiri sveigjanleika
- Breytingar geta falið í sér
 - › Betri framkvæmd
 - › Aukna hagkvæmni
 - › Minni umhverfisáhrif

Pátttaka almennings

- **Stærsta áskorunin!**
- Hagur framkvæmdaaðila að fá almenning að borðinu með sín sjónarmið
- Hefur ekki tekist sem skyldi
- Áhugi almennings er mjög misjafn
 - › Einstaka framkvæmdir frá gríðarlega athygli
 - › Mjög margar framkvæmdir fá hins vegar takmarkaða athygli
- Í sumum tilfellum eykst áhugi almennings skyndilega á síðari stigum
 - › Við leyfisveitingar
 - › Við upphaf framkvæmda
 - › Á framkvæmdatíma

Ástæður takmarkaðrar þátttöku almennings

- **Ekki við almenning að sakast!**
- Ferlið er of flókið og þungt
 - › Sérfræðingar skrifa skýrslur fyrir sérfræðinga?
- Nauðsynlegt að einfalda framsetningu og kynningar
 - › Draga fram aðalatriðin
 - › Draga saman niðurstöður og setja fram á einfaldan og aðgengilegan hátt

Aðkoma annarra hagsmunaaðila

- Aðkoman er mjög misjöfn
 - › Sumar framkvæmdir fá mikla athygli
 - › Aðrar framkvæmdir fá takmarkaða athygli
- Aðilar hafa mjög misjafna aðstöðu til að setja sig inn í mál
 - › Minni sveitarfélög
 - › Náttúruverndarsamtök
 - › Önnur áhugamannasamtök
- Aðkoma einkennist stundum af átökum
 - › Skortur á trausti milli aðila

Eftirfylgni

- Mest í starfsleyfisskyldum framkvæmdum
- Oft minni í öðrum framkvæmdum
 - › Setjum mikið þúður í mat á umhverfisáhrifum
 - › Minni eftirfylgni með framkvæmd í byggingu og rekstri

- Framkvæmdaaðilar eiga að líta á mat á umhverfisáhrifum sem jákvætt tæki
- Þeirra hagar að skapa sem mesta sátt um framkvæmdir
- Til bóta ef hægt væri að aðgreina betur stóru atriðin í matinu frá þeim minni og svara fyrsts grundvallarspurningum um framkvæmdina
- Meiri sveigjanleiki m.t.t. breytinga í framkvæmdum væri æskilegur
- Stærsta áskorunin er að auka þátttöku almennings
- Gerist best með því að einfalda framsetningu og kynningu og draga fram aðalatriðin

Landsvirkjun

National Power Company of Iceland